

Projekt Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Tarnów, 8 listopada 2021 r.

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Małopolska zabiega o jak najlepsze warunki wsparcia z funduszy europejskich

- Od marca 2021 r. we współpracy z MFiPR trwają prace nad **przygotowaniem projektu Kontraktu Programowego dla Województwa Małopolskiego**, dokumentu stanowiącego podstawę do wdrażania kolejnej puli środków europejskich na lata 2021-2027
- Wysokość zaproponowanego w ramach kontraktu programowego dofinansowania dla programu regionalnego **wynosi 2,32 mld euro** (w tym **1,7 mld euro na EFRR/ 580 mln euro na EFS+**)
- **17 września 2021 ZWM**, przekazał do MFiPR, najważniejsze uwagi do dokumentu oraz **propozycje przedsięwzięć priorytetowych**, do sfinansowania z poziomu regionalnego i krajowego
- Część postulatów województw, dotyczących m.in. **obniżenia wymaganych poziomów koncentracji tematycznej dla celów polityki oraz wydatków klimatycznych** w programach regionalnych, zostało uwzględnione przez Ministerstwo

Orientacyjny harmonogram prac nad programem regionalnym

Uchwałą nr 1455/2021 z dnia 12 października 2021 r. Zarząd Województwa Małopolskiego skierował projekt Programu do konsultacji społecznych, które trwają od **12 października 2021 r. do 16 listopada 2021 r.** (35 dni) Wszystkie niezbędne informacje dotyczące konsultacji społecznych znajdują się na stronach www.rpo.malopolska.pl/ oraz www.malopolska.pl/

- W ramach szeroko rozumianego **dialogu ze społeczeństwem** przewidziano m.in.:
  - spotkania w regionie z przedstawicielami władz JST
  - spotkania branżowe, w tym: obszar B+R (m.in. przedsiębiorcy i uczelnie), obszar środowisko (m.in. NGO, przedsiębiorcy, JST) obszar edukacja i rynek pracy (m.in. szkoły, związki zawodowe zrzeszające nauczycieli, Małopolski Kurator Oświaty, PUPy) obszar dotyczący włączenia społecznego i zasad horyzontalnych.

- Oczekuje się, że **negocjacje** programu regionalnego na lata 21-27 oraz jego **ostateczne przyjęcie** przez KE **nastąpi w drugim kwartale 2022 r.**

Główne założenia programu

FINANSE:

Alokacja na program wynosi: **2 320 280 381 euro**

Kwota na EFS+ wynosi: 581 670 895 euro

Kwota na EFRR wynosi: 1 738 609 486 euro

Narzędzia Terytorialne:

ZIT – Zintegrowane Inwestycje
Terytorialne

IIT- Inne Instrumenty Terytorialne

RLKS - Rozwój Lokalny Kierowany
przez Społeczność

Zgodnie z aktualnymi propozycjami ministerstwa oczekuje się aby w ramach regionalnego programu uwzględnić następujące warunki:

- CP 1 – ok. 15% EFRR
- CP 2 – ok. 33,23% EFRR
- na zrównoważony rozwój obszarów miejskich (ZIT, IIT) ok. 16,15% EFRR
- na rzecz osiągnięcia celów klimatycznych ok. 37,52% EFRR
- na działania z zakresu włączenia społecznego ok. 27,87% EFS+
- działania związane z rozwojem obszarów wiejskich oraz powiązaniemi miasto-wieś nie mniej niż 17,6% alokacji RPO

STRUKTURA projektu programu regionalnego FEM na lata 2021-2027

CEL POLITYKI 1. Inteligentniejsza Europa 15,0% PR FEM

PRIORYTET 1. INTELIGENTNY I KONKURENCYJNY REGION – 346 976 380 euro

CEL POLITYKI 2. Ekologiczna, niskoemisyjna Europa 27,8 % PR FEM

PRIORYTET 2. ENERGETYKA I ŚRODOWISKO – 645 968 138 euro

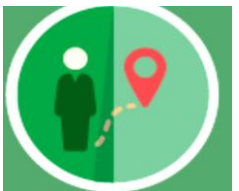
CEL POLITYKI 3. Bardziej połączona Europa 8,7% PR FEM

PRIORYTET 3. MOBILNA MAŁOPOLSKA – 200 844 461 euro

CEL POLITYKI 4. Bardziej prospołeczna Europa (EFS+) 24,0% PR FEM

PRIORYTET 5. SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA – 558 210 156 euro

CEL POLITYKI 5. Europa bliżej obywateli 7,6 % PR FEM

PRIORYTET 6. MAŁOPOLSKA BLIŻEJ MIESZKAŃCÓW – 176 337 246 euro

**PRIORYTET 7. Pomoc techniczna 4,0% PR FEM
(EFRR i EFS+) - 93 097 264 euro**

PRIORYTET 1. INTELIĞENTNY I KONKURENCYJNY REGION

ALOKACJA: 346 976 380 EURO

EFRR

➤ **B+R i innowacje:**

- prace badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw
  - wdrożenie wyników prac B+R do działalności przedsiębiorstw
  - rozwój infrastruktury niezbędnej dla prowadzenia działalności B+R w przedsiębiorstwach
  - bony na innowacje dla MŚP
  - infrastruktura badawcza sektora nauki
- alokacja: 120 590 015 Euro (EFRR) (dotacje)**

➤ **Cyfryzacja:**

- e-administracja i cyberbezpieczeństwo
  - cyfryzacja powiatowych zasobów geodezyjnych
  - przedsięwzięcia w obszarze kultury i dziedzictwa obejmujące m.in. platformy cyfrowe, digitalizację oraz udostępnianie unikalnych zbiorów w postaci cyfrowej
  - przedsięwzięcia w obszarze e-zdrowia
- alokacja: 78 828 632 Euro (EFRR) (dotacje)**

➤ **Inteligentny rozwój gospodarczy:**

- inwestycje rozwojowe przedsiębiorstw
  - wsparcie dla nowopowstałych firm
  - wsparcie w zakresie internacjonalizacji, promocji gospodarczej Małopolski oraz atrakcyjności inwestycyjnej regionu
- Alokacja: 134 900 000 Euro (EFRR) (dotacje i pożyczki)**

➤ **Inkubowanie innowacyjnej przedsiębiorczości:**

- specjalistyczne doradztwo na rzecz przedsiębiorstw w oparciu o regionalny model transferu wiedzy
  - promowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych
  - zarządzanie regionalną inteligentną specjalizacją
  - promocja i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz innowacji na obszarach zmarginalizowanych
- Alokacja: 12 657 733 Euro (EFRR) (dotacje)**

PRIORYTET 2 ENERGETYKA I ŚRODOWISKO

ALOKACJA: 645 968 138 Euro

EFRR

➤ **Poprawa efektywności energetycznej:**

- inwestycje w poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstwa
- inwestycje w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych przez przedsiębiorców
- głęboka modernizacja energetyczna budynków
- zapewnienie wyposażenia sprzętowego straży gminnych/międzygminnych w zakresie przeprowadzanych kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska
- umożliwienie dalszego funkcjonowanie ekodoradców takich jak Life oraz rozbudowa całego systemu podobnie wzorowanego do Programu Life.

alokacja: 179 783 842 Euro EFRR (dotacje i pożyczki)

➤ **Rozwój odnawialnych źródeł energii:**

- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- rozwój klastrów oraz wsparcie inwestycji związanych z produkcją i zarządzaniem energią w systemie klastra

alokacja: 151 271 650 Euro (dotacje)

➤ **Adaptacja do zmian klimatu:**

- zwiększenie retencyjności zlewni, w tym: rozwój różnych form małej retencji
- zrównoważone i zaadaptowane do zmian klimatu systemy gospodarowania wodami opadowymi oraz rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury
- przeciwdziałanie ruchom masowym
- zabezpieczenie potrzeb służb ratowniczych

alokacja: 40 440 272 Euro EFRR (dotacje)

PRIORYTET 2 (cd)
ENERGETYKA
I ŚRODOWISKO

ALOKACJA: 645 968 138 Euro

EFRR

➤ **Gospodarowanie wodami:**

- zbiorcza infrastruktura zagospodarowania ścieków komunalnych
- rozwój systemu zaopatrzenia, magazynowania, dystrybucji wody, optymalizacja zużycia wody

alokacja: 39 368 732 Euro EFRR (dotacje)

➤ **Gospodarka o obiegu zamkniętym:**

- budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- budowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych
- usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest

alokacja: 46 332 473 Euro EFRR (dotacje)

➤ **Ochrona przyrody, rekultywacja terenów przemysłowych:**

- ochrona różnorodności biologicznej na obszarach cennych przyrodniczo
- rozwój zielonej infrastruktury
- zagospodarowanie terenów zdegradowanych

alokacja: 52 514 760 Euro EFRR (dotacje)

➤ **Zero- i niskoemisyjnego transportu miejski:**

- zero - lub niskoemisyjny tabor autobusowy
- infrastruktura do obsługi podróźnych
- ograniczanie indywidualnego ruchu zmotoryzowanego w centrach miast
- rozwiązania dot. organizacji ruchu ułatwiających sprawne i bezpieczne poruszanie się pojazdów komunikacji zbiorowej
- działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące transport zbiorowy lub indywidualny niezmotoryzowany i bezpieczeństwo ruchu w transporcie publicznym

alokacja: 136 256 409 (EFRR) (dotacje)

PRIORYTET 3. MOBILNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 200 844 461 Euro

EFRR

➤ **Transport drogowy:**

- budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, w tym obwodnic
- nowoczesne techniki zarządzania ruchem
- inwestycje z zakresu zwiększania bezpieczeństwa na drogach

➤ **Regionalny transport kolejowy oraz publiczny transport pozamiejski:**

- pasażerski tabor kolejowy
- przyjazny środowisku tabor autobusowy
- zaplecze techniczne do obsługi taboru kolejowego lub autobusowego
- infrastruktura do obsługi podróżnych
- rozwiązania integrujące usługi transportowe w regionie

➤ **Transport lotniczy:**

- lotniska aeroklubowe - dostosowanie do ruchu biznesowego

PRIORYTET 4.

MAŁOPOLSKA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

ALOKACJA: 298 846 736 Euro

EFRR

➤ **Infrastruktura kształcenia i szkolenia:**

- wsparcie infrastruktury ośrodków wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych i średnich prowadzących kształcenie ogólne
  - wsparcie infrastruktury kształcenia zawodowego na poziomie średnim i wyższym
  - wsparcie infrastruktury na potrzeby szkolenia kadr medycznych
  - wsparcie tworzenia i funkcjonowania fablab
- Alokacja: 53 797 309 Euro EFRR (dotacje)**

➤ **Infrastruktura włączenia społecznego:**

- budowa, remont, wyposażenie infrastruktury społecznej
  - zakup sprzętu medycznego oraz wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych
  - remont i/lub wyposażenie infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania o charakterze wspomagającym
- Alokacja: 50 452 447 Euro EFRR (dotacje)**

PRIORYTET 4. (cd)

MAŁOPOLSKA INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

ALOKACJA: 298 846 736 Euro

EFRR

➤ **Infrastruktura ochrony zdrowia:**

- budowa, przebudowa i modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny – leczenie szpitalne i inne niż szpitalne
alokacja: 131 167 229 Euro EFRR (dotacje)

➤ **Infrastruktura kultury i turystyki:**

- rozwój infrastruktury instytucji kultury z poziomu regionalnego
- rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej z poziomu regionalnego

Alokacja: 63 429 751,00 Euro EFRR (dotacje)

PRIORYTET 5.

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

➤ **Wsparcie zatrudnienia:**

- indywidualne wsparcie prowadzące do zwiększenia szans na zdobycie lub zmianę pracy oraz nabycie kompetencji lub kwalifikacji niezbędnych na rynku pracy
- promocja postaw przedsiębiorczych i kompleksowa pomoc dla osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej
- budowanie potencjału parterów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego poprzez realizację lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia

Alokacja: 126 503 746 Euro (EFS+) (dotacje)

Godzenie życia zawodowego z prywatnym :

- wsparcie finansowe dla rodziców/opiekunów na pokrycie kosztów opieki niani/opiekuna nad dzieckiem do lat 3
- wsparcie finansowe dla podmiotów prowadzących instytucjonalne formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce) przeznaczone na ich dostosowanie do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci zagrożonych niepełnosprawnością lub nieprawidłowym rozwojem wraz ze wsparciem dla rodziców/opiekunów prawnych dzieci oraz kadry podmiotów.

Alokacja: 11 858 489 Euro (EFS+) (dotacje)

PRIORYTET 5. (cd)

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

Adaptacyjność:

- finansowanie usług rozwojowych (np. szkoleń, doradztwa) zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracodawców oraz w oparciu o system popytowy oraz krajową bazę usług programy typu outplacement
- opracowanie oraz wdrożenie u pracodawców kompleksowych narzędzi w celu umożliwienia elastycznego reagowania na zmiany zachodzące na rynku pracy i utrzymanie pracowników
- opracowanie lub wdrażanie programów zdrowotnych dotyczących istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu w szczególności profilaktyki i rehabilitacji narządu ruchu, profilaktyki chorób odstresowych oraz profilaktyki nadwagi i otyłości

Alokacja: 51 994 748 Euro (EFS+) (dotacje)

PRIORYTET 5. (cd)

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

Edukacja:

- realizacja programów dwujęzyczności w zakresie języka angielskiego w ośrodkach wychowania przedszkolnego
- tworzenie miejsc przedszkolnych na terenach gdzie występują deficyty
- podniesienie jakości kształcenia ogólnego w tym poprzez rozwój u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności przekrojowych
- regionalny program stypendialny dla uczniów zdolnych i potrzebujących wsparcia oraz studentów i doktorantów
- kompleksowe wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe
- wsparcie współpracy szkół i placówek ze środowiskiem pracodawców
- wykorzystanie Małopolskiej infrastruktury naukowej, szkoleniowej i kulturalnej (np. Cogiteon, Fablaby) w celach edukacyjnych
- budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego poprzez realizację lokalnych inicjatyw edukacyjnych

Alokacja: 150 611 763 Euro EFS+ (dotacje)

Kształcenie osób dorosłych:

- kształcenie osób dorosłych w zakresie kompetencji przekrojowych, jak i kwalifikacji zawodowych
- budowanie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego poprzez realizację lokalnych inicjatyw edukacyjnych

Alokacja: 30 000 000 EURO EFS + (dotacje)

PRIORYTET 5. (cd)

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

Aktywna integracja:

- Aktywizacja społeczna, zawodowa, edukacyjna i zdrowotna osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo mająca na celu poprawę ich sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym;
- Wsparcie bezpośrednio podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych; w tym zwiększenie efektywności zatrudnieniowej podmiotów reintegracyjnych;
- Projekty realizowane w celu wzmocnienia partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Alokacja: 50 841 498 Euro (EFS+) (dotacje)

Aktywna integracja obywateli państw trzecich:

- Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna obywateli państw trzecich (w tym migrantów i uchodźców) oraz reemigrantów, mająca na celu poprawę ich sytuacji na rynku pracy oraz zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym.

Alokacja: 7 830 933 Euro (EFS+) (dotacje)

Aktywna integracja społeczności romskiej:

- Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna społeczności romskiej, mająca na celu poprawę jej sytuacji na rynku pracy, zwiększenia aktywności w wymiarze społecznym oraz poprawę integracji z otoczeniem

Alokacja: 1 000 000 Euro (EFS+) (dotacje)

PRIORYTET 5. (cd)

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

Usługi społeczne:

- Usługi w zakresie wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz/lub kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą,
- Tworzenie nowych oraz rozwój już istniejących placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- Usługi w zakresie zapewnienia opieki osobom niesamodzielnym, w tym ze względu na wiek, oraz/lub usługi w zakresie wsparcia opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych,
- Upowszechnienie innowacyjnych usług społecznych
- Usługi opiekuńcze przy wykorzystaniu teleopieki wraz z elementami usług zdrowotnych przy pomocy telemedycyny
- Usługi w zakresie rozwoju mieszkalnictwa chronionego,
- Usługi w zakresie interwencji kryzysowej,
- Szkolenie i doskonalenie kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej
- Usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego
- Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym wykorzystanie modelu CZP,
- Usługi domowej opieki długoterminowej zgodne z zasadą deinstytucjonalizacji, w tym wykorzystanie modelu DDOM,
- Regionalne programy zdrowotne dotyczące profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, kierowane do dzieci i młodzieży; w szczególności w zakresie wad wzroku, słuchu i mowy, wad postawy oraz w zakresie wczesnej interwencji,
- Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych poprzez tworzenie Centrów Usług Społecznych w gminach

Alokacja: 109 316 440 Euro (EFS+) (dotacje)

PRIORYTET 5. (cd)

SPOŁECZNA MAŁOPOLSKA

ALOKACJA: 558 210 156 Euro

EFS +

Aktywna integracji osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej:

- Integracja społeczna osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej oraz z największymi deficytami w zakresie kompetencji społecznych. Wsparcie kierowane będzie do osób, już będących klientami pomocy społecznej, w tym szczególnie do osób w kryzysie bezdomności oraz dzieci zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej sytuacją rodzinną lub zdrowotną

Alokacja: 18 252 539 Euro (EFS+) (dotacje)

PRIORYTET 6.

MAŁOPOLSKA BLIŻEJ MIESZKAŃCÓW

ALOKACJA: 176 337 246 Euro

EFRR

➤ **Wsparcie na poziomie lokalnym i ponadlokalnym tj. na poziomie gmin i powiatów:**

- Rozwój infrastruktury kultury
- Ochrona i opieka nad zabytkami
- Rozwój oferty turystycznej i rekreacyjnej
- Wsparcie miejscowości uzdrowiskowych

Alokacja: 88 168 625 Euro (EFRR) (dotacje)

Kompleksowe działania rewitalizacyjne

- wsparcie skierowane do miejskich obszarów zdegradowanych, w których koncentrują się niekorzystne zjawiska społeczne w zaniedbanej przestrzeni, uwzględniające głos społeczności lokalnej przy planowaniu działań

Alokacja: 88 168 621 Euro (EFRR) (dotacje)

Kompleksowe działania rewitalizacyjne – 12 miast proponowanych przez ZWM

1. Oświęcim
2. Olkusz
3. Bochnia
4. Wieliczka
5. Wadowice
6. Myślenice
7. Brzesko
8. Limanowa
9. Dąbrowa Tarnowska
10. Miechów
11. Sucha Beskidzka
12. Proszowice

Podjęcie TERYTORIALNE w programie

W perspektywie finansowej 2021-2027 możliwe będzie wykorzystanie następujących instrumentów terytorialnych:

- **zintegrowane inwestycje terytorialne ZIT**
- **inne instrumenty terytorialne – IIT**
- **rozwój lokalny kierowany przez społeczność – RLKS**

Duży nacisk kładzie się na rozwój terytorialny rozumiany jako wychodzenie naprzeciw lokalnym potrzebom i budowę lokalnych potencjałów.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

- Istotą ZIT w perspektywie 2021-2027 jest realizacja projektów przyczyniających się do rozwiązania problemów i wspólnego bądź skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru objętego ZIT
- Instrument ten będzie wykorzystywany do wspierania miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF), których optymalny obszar został wskazany w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”
- ZIT w perspektywie 2021-2027 - **268 mln euro** (EFRR i EFS, 12% alokacji Programu)
  - ZIT Chrzanowa – 21,87 mln euro**
  - ZIT Krakowa – 123,32 mln euro**
  - ZIT Gorlic – 15,44 mln euro**
  - ZIT Tarnowa – 41,41 mln euro** - miasto Tarnów, gminy: Tarnów, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Tuchów, Lisia Góra, Pleśna, Radłów, Ryglice, Rzepiennik Strzyżewski, Skrzyszów, Szerzyny, Wierzchosławice, Wietrzychowice, Wojnicz, Żabno, Zakliczyn oraz Powiat Tarnowski.
  - ZIT Podhala - 28,02 mln euro**
  - ZIT Nowego Sącza - 37,94 mln euro**

Wszystkie inwestycje realizowane w priorytecie 6. będą **wdrażane poprzez instrumenty terytorialne** tzw. IIT- **Inne Instrumenty Terytorialne**

Co to oznacza?

Warunki konieczne, aby otrzymać wsparcie na kulturę, turystkę, zabytki, uzdrowiska i rewitalizację

Zaangażowanie JST

Aby móc aplikować o środki właściwe władze lokalne (**gminy lub powiaty**) muszą przygotować **strategię terytorialną**

Strategia

Strategie powinny być przygotowywane z wykorzystaniem lokalnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych oraz **zawierać listę projektów**

Współpraca JST

Dokumenty co do zasady powinny powstawać we **współpracy między JST**. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość realizacji działań rozwojowych pojedynczych JST (np. gminne programy rewitalizacji)

Strategia IIT powinna w szczególności zawierać:

opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów **reprezentujących społeczeństwo obywatelskie**, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem Strategii IIT.

Rozwój Lokalny Kierowany Przez Społeczność – RLKS

Instrument dedykowany przede wszystkim do wsparcia obszarów wiejskich oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego na obszarach objętych RLKS

Instrument planowany do wprowadzenia do Programu Regionalnego w perspektywie 2021-2027

Finansowanie RLKS jest przewidywane z **Europejskiego Funduszu Społecznego+** na poziomie **20 mln euro**

RLKS będzie instrumentem **monofunduszowym**

Zasady horyzontalne – art. 9 Rozporządzenia ogólnego

- **Zasada równości szans i niedyskryminacji** - podkreślenie konieczności zapobiegania wszelkiej dyskryminacji, w tym ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną
- **Zasada równości płci**
- **Zrównoważony rozwój i zasada „nie wyrządzać poważnych szkód”**

**Fundusze Europejskie
dla Małopolski 2021 -2027
Małopolska Przyszłości**